

Motion till riksdagen 2009/10:So581

av **Eva Johnsson och Lars-Arne Staxäng (kd, m)**

Tobaksprevention

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upprätta en handlingsplan för att kunna nå de fyra nationella delmål för 2014 som riksdagen har ställt upp.

Motivering

Riksdagen beslutade 2003 om fyra nationella mål för år 2014 angående tobaksprevention. När det gäller de olika delmålen är det tydligt att det i flera avseenden går åt rätt håll, även om det skulle vara önskvärt att förändringarna gick fortare. Mot bakgrund av att somliga mål inte verkar vara i närheten av att uppnås behövs det en förstärkning av detta viktiga preventiva arbete.

För att nå målen är det viktigt att en handlingsplan upprättas samt att man fokuserar på de mål som verkar vara svårast att nå.

Delmål 1. Livsstart och föräldrar – vilket innebär tobaksfri livsstart år 2014. År 2005 var det fortfarande 6 % som rökte i slutet av graviditeten medan det bland tonårsmammor var hela 22 %.

Då nikotinet i cigaretterna minskar mängden tillgängligt syre för det ofödda barnet ökar cigarettökning under graviditeten risken för tidig födsel, fosterdöd, låg födelsevikt och plötslig spädbarnsdöd. Dessutom ökar risken för utomkvedshavandeskap och spontana aborter, missfall.

Delmål 2. Barn och ungdom – vilket innebär att andelen unga som börjar röka eller snusa ska halveras till år 2014. År 2007 hade rökning bland pojkar i årskurs 9 minskat från 7 till 6 % och bland flickor från 13 till 10 %. Vid samma tidpunkt hade snusandet bland pojkar minskat från 24 till 17 % och bland flickor från 6 till 5 %.

Delmål 3. Vuxna och utsatta grupper – vilket innebär att andelen rökare ska halveras i de grupper som röker mest till år 2014. År 2007 hade den dag-

Fel! Okänt namn på

liga rökningen minskat från 19 till 16 % hos kvinnor och från 14 till 12 % hos män.

Delmål 4. Passiv rökning – vilket innebär att ingen år 2014 ofrivilligt ska utsättas för rök i sin omgivning. År 2007 utsattes 18 % av befolkningen för miljötobaksrök. Barns lungor är inte fullt utvecklade, vilket gör små barn särskilt känsliga för passiv rökning. Exponering för passiv rökning innebär en ökad risk för plötslig spädbarnsdöd, astma, bronkit och lunginflammation hos små barn.

En handlingsplan som på ett tydligt sätt ger delmål och strategier för hur målen ska uppnås bör enligt vår mening upprättas. Vi anser att den breda och långsiktiga tobakspreventionen kräver en tydlig handlingsplan och ett utvärderingsinstrument.

Stockholm den 2 oktober 2009

Eva Johnsson (kd)

Lars-Arne Staxäng (m)